OP BEZOEK BIJ HET

Koninklijk Paleis Amsterdam

Wie in Amsterdam woont of de stad bezoekt, is er ongetwijfeld weleens langsgelopen: het Paleis op de Dam. Niet iedereen weet dat je als burger de vertrekken waar de koning zijn gasten ontvangt en zelf verblijft van binnen kunt bewonderen. Dat het ontvangstpaleis is opengesteld voor publiek, maakt dit monumentale pand uniek!

Tekst: **Annemarie Moerman**
Beeld: **Femmy Weijs**

In het hele gebouw vind je mythologische figuren. Dat stamt nog uit de tijd dat het een stadhuis was. Zelfs als je vaker in het paleis komt, kun je steeds weer iets nieuws ontdekken aan de wanden, plafonds en zelfs langs de deurposten

Zou hij aan het bureau nog wat werk doen, een kopje thee drinken op de sofa of juist door één van de vele hoge ramen naar buiten turen? Wie in het Koninklijk Paleis Amsterdam in de deuropening staat van de zitkamer van de koning, gaat automatisch fantaseren over hoe het is als Willem-Alexander in de hoofdstad verblijft. Aangrenzend aan de zitkamer is een slaapkamer, maar die is niet te zien. We fantaseren er dus zelf maar een kingsize bed bij.

OPEN VOOR PUBLIEK

Op een dag als vandaag, als het paleis is geopend voor bezoekers, zie en voel je overal de koninklijke geschiedenis van dit gebouw. Extra bijzonder voelt het dat de koning, zijn gezin en zijn hoogstaande gasten zo nu en dan door dezelfde gangen wandelen. Dat is uniek in verschillende opzichten: zo vind je nergens anders in Europa een paleis middenin de stad, zonder omheining. Een plek waar je zo naar binnen kunt wandelen, als je tenminste een entreekaartje koopt.

Het is ook uniek dat het een derde van het jaar nog altijd in gebruik is als paleis, maar de rest van de tijd voor het publiek is opengesteld om bezoekers de kunst en de rijke geschiedenis van het voormalige stadhuis te laten zien. Zo'n 250.000 bezoekers uit binnen- en buitenland komen er per jaar de trappen van het paleis op. Om bezoekers een nog betere indruk te geven van de bijzondere combinatie van paleis en publiek, wordt in de ontvangsthal een film vertoond. Daarin zijn beelden te zien van hoe het paleis door het Koninklijk Huis wordt gebruikt.

TERUG IN DE TIJD

Het belangrijkste en grootste monument uit de Gouden Eeuw is niet als paleis gebouwd. Het gebouw werd tussen 1648 en 1665 neergezet als stadhuis, gebaseerd op een ontwerp van Jacob van Campen. Pas in 1808 kreeg het een nieuwe bestemming, toen Lodewijk Napoleon door zijn broer werd aangesteld als koning van Nederland. Hij wilde een passende plek om te verblijven en die kreeg hij.

Lodewijk Napoleon maakte er een koninklijker gebouw van, maar hield de originele architectuur en decoratie zoveel mogelijk in stand. De veranderingen zaten meer in het vernieuwen van het interieur: vloeren, kleden en gordijnen. Wel liet hij er compartimenten in bouwen, die dienst konden doen als ruimtes voor verschillende doeleinden, bijvoorbeeld als wachtkamer of eetzaal.

De compartimenten zijn intussen verdwenen, maar veel van wat Lodewijk Napoleon liet aanpassen, is er nog te zien. Wie door de gangen en kamers wandelt, gaat heel makkelijk even terug in de tijd. Het meubilair is origineel, maar de stoffering niet; die is wel gebaseerd op ontwerpen uit de achttiende eeuw. De stof die is gebruikt voor de bekleding, is duurzaam. Dat moet wel: in tegenstelling tot meubilair in een museum worden deze stoelen en banken gewoon gebruikt. Niet als er bezoekers zijn, dan zijn ze met paaltjes met touwen afgeschermd. Maar als de →

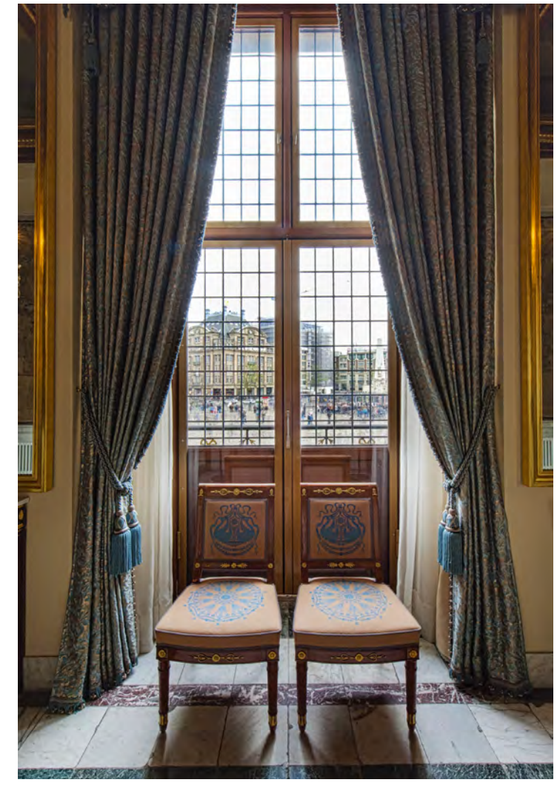

FACTS

- Koninklijk Paleis Amsterdam is de officiële residentie van koning Willem-Alexander
- Het is het enige paleis in Nederland dat in gebruik is door de koning en structureel is opengesteld
- Het paleis is bijna 70 procent van het jaar geopend voor publiek
- Het trekt jaarlijks 250.000 bezoekers
- Koninklijk Paleis Amsterdam is hét monument van de Gouden Eeuw
- Het is gebouwd als stadhuis van Amsterdam
- In 1808 is het door Lodewijk Napoleon getransformeerd naar paleis
- In de volksmond wordt het gebouw vaak Paleis op de Dam genoemd
- Gratis toegang tot 18 jaar

koning zijn gasten ontvangt in het paleis zitten zij op de stoelen en banken.

GEDURFD STATEMENT

Staatsbanketten vinden plaats in de Burgerzaal, met een lengte van 35 meter een imposante ruimte. Boven de ingang kijkt de stedenmaagd van Amsterdam – als je goed kijkt, zie je de drie kruizen op haar borst – toe, samen met de mythologische figuren die staan voor kracht en wijsheid. In de vloer onder haar zijn de wereldkaart en de sterrenhemel verwerkt; Amsterdam torent hier dus uit boven de wereld en het heelal. Een gedurfd statement.

Overigens zien de gasten van de koning tijdens het staatsbanket het statement van Amsterdam als groot heerser niet. Om de in de vloer verwerkte kunstwerken te beschermen, ligt er bij officiële gelegenheden een enorm sterrenhemeltapijt overheen. Maar wie naar boven kijkt, ziet nog genoeg pracht en praal in de zaal. Tegenover de stedenmaagd staat Atlas, die symbool staat voor het centrum van het universum.

HEDENDAAGSE KUNST

In het hele gebouw vind je veel mythologische figuren terug. Dat stamt nog uit de tijd dat het een stadhuis was. Zelfs als je vaker in het paleis komt, kun je steeds weer iets nieuws ontdekken aan de wanden, plafonds en zelfs langs de deurposten. Beeldhouwer Artus Quellinus was verantwoordelijk voor de decoratie van het toenmalige stadhuis en werkte er vanaf 1650 veertien jaar lang aan.

Sinds het stadhuis als paleis in gebruik werd genomen, is er alleen nog maar meer kunst in het gebouw bij gekomen. Portretten van de voorvaderen van koning Willem-Alexander hangen in de Troonzaal aan de muur. In de Justitiekamer hangt een portret van koningin Wilhelmina. Maar ook hedendaagse kunst wordt er tentoongesteld. Jaarlijks reikt de koning in het najaar de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst uit. Koning Willem-Alexander opent op datzelfde moment een tentoonstelling met winnende werken en een selectie uit de overige schilderijen. Elke zomer is er een speciale tentoonstelling; in het verleden waren de thema's onder meer portretten en schuttersdoeken.

OVERNACHTEN

Overal is tot in details nagedacht over hoe het interieur zo authentiek mogelijk kan blijven om het te kunnen tonen aan het publiek en het tegelijkertijd zo comfortabel mogelijk te houden voor de koninklijke familie. Niet dat de koning en zijn gezin er vaak verblijven, maar het is en blijft het ontvangstpaleis.

Bij bepaalde gelegenheden kiest de koning ervoor te overnachten in zijn paleis in de hoofdstad. Dan is het gebouw even gesloten voor het publiek, verdwijnt het plexiglas om kunstwerken heen en worden de paaltjes die het interieur afschermen weggehaald. Vandaar ook dat er nergens bordjes zijn met een toelichting op wat er voor je ogen staat of hangt. In plaats daarvan is er een gratis →

Als er bezoekers zijn, zijn de stoelen en banken met paaltjes met touwen afgeschermd. Maar als de koning zijn gasten in het paleis ontvangt, nemen zij plaats op het meubilair

audiotour, waarin alles wat je ziet in acht verschillende talen wordt toegelicht.

NOKVOL

Staatsbezoeken zijn de grootste evenementen die plaatsvinden in het gebouw. Een staatsbezoek duurt meestal twee of drie dagen en er is vaak een groot banket, dat wordt klaargemaakt in de moderne keukens onderin het pand. Het staatshoofd en soms ook de koning en de koningin slapen dan in het paleis. De voorbereidingen van zo'n bezoek beginnen al zo'n twee à drie weken van tevoren. Waar in het paleis op gewone dagen voornamelijk alleen de eerste verdieping is gevuld met mensen, is het pand in die periode van de kelder tot de nok toe – bloemenkamer, keukens, linnenkamers – gevuld met mensen die zich bezighouden met die voorbereidingen.

Is het staatsbezoek voorbij, dan stroomt het paleis heel snel leeg en wordt alles weer in gereedheid gebracht om bezoekers te ontvangen. Je kunt je als bezoeker amper voorstellen dat er enkele dagen eerder koninklijke gasten in diezelfde ruimtes waren om met elkaar te eten, drinken en praten. Dat het paleis wordt gebruikt, betekent wel dat het soms niet anders kan dan dat er tijdens openingsuren klein onderhoud plaatsvindt. Zo staat er vandaag een steiger in de Mozeszaal omdat er gordijnstoffen moeten worden gereinigd. Maar als bezoeker begrijp je dat dit niet kan op een moment dat de koning zijn gasten in het paleis ontvangt.

BALKON MET UITZICHT

Als je door de gangen dwaalt, doet niets vermoeden dat het imposante gebouw op de drukke Dam staat. De ramen zijn in de meeste kamers gesloten, maar bij het balkon – waar het publiek niet op mag, deze plek is gereserveerd voor belangrijke momenten van de koninklijke familie – kun je wel naar buiten kijken. Het levert een prachtig contrast op: het klassieke interieur met dat drukke plein waar je op uitkijkt, waar mensen winkelen, straatartiesten optreden en een roodgele hotdogkar broodjes worst verkoopt. Je vergeet het beeld al snel weer als je verder wandelt van de ene naar de andere indrukwekkende kamer.

De Vierschaar is misschien wel de meest bijzondere kamer in het paleis. Ooit een ceremoniële ruimte, maar als je naar de aankleding kijkt, zie je dat het om een heel bijzondere ceremonie ging: de uitspraak van de doodstraf. Voor iedereen die denkt dat dat schering en inslag was in de middeleeuwen: het gebeurde zo'n drie tot vier keer per jaar. De stadssecretaris las het vonnis voor, de rechters zaten op de banken. Achter hen waren drie voorstellingen van goede rechtspraak te zien: wijsheid, barmhartigheid en onbevooroordeeldheid. De Amsterdammers konden vanaf de Dam zo de ruimte inkijken, zodat ook zij zagen dat de rechtspraak goed werd uitgevoerd. Lodewijk Napoleon gebruikte de ruimte vanaf 1808 als hofkapel. Intussen is het de enige ruimte in het paleis die niet meer wordt gebruikt, maar je kunt de werken van Quellinus nog altijd bewonderen. ■

Nieuwsgierig geworden?
Op www.paleisamsterdam.nl vind je de openingstijden en kun je online tickets kopen.

De kick van de *vrije val*

Tekst: **Tjerk de Vries**
Beeld: **Vincent van Dordrecht**

Een grote mond en een angst voor hoogtes is geen ideale combinatie. Zo vond ik mezelf ooit eens terug op de top van de Euromast, omdat ik had geroepen dat ik daarvan abseilen natuurlijk wel zou durven. Uiteindelijk was ik in pure paniek zó snel beneden, dat ik net zo goed had kunnen springen. En nu bevind ik me ineens in een gebouw met twee angstaanjagend hoge ronde glazen kooien. De 'vloer' van de kooien bestaat uit een stalen net waar je zo fijn door naar beneden kunt kijken, zodat het nóg hoger lijkt. Ik ga indoor skydiven. Eng? Welnee… toch?

Grote mond versus hoogtevrees: helaas 0-5… Maar instructeur Sieger stelt me gerust. Hij geeft me een stoer pak en dito helm en laat wat instructies op me los. De belangrijkste is: 'relax en geniet'. Nou Sieger, dat zullen we nog wel zien.

VRIJE VAL

In een van de glazen kooien wordt de windturbine aangezet. Ik zal straks op een windsnelheid van ongeveer 200 kilometer per uur komen te dobberen. Het bootst de ervaring na van een vrije val uit een vliegtuig. Hoe zwaarder de persoon, hoe harder de wind wordt afgesteld.

Het minimum aantal sprongen dat je bij City Skidive in Utrecht doet, is drie. "Je hebt echt wel drie flights nodig om het gevoel goed te ervaren", legt Sieger uit. "De eerste keer weet je gewoon niet wat je overkomt." Nou, dat klopt.

Als ik de glazen koker betreed, valt direct het enorme lawaai op. Nog één deurtje zit er tussen mij en een orkaan. Als ook dat deurtje openzwaait ben ik aan de goden overgeleverd. Eén ervan is Sieger. Hij blijft voortdurend in de buurt en dat is erg prettig. Hij legt me op de harde wind in de juiste houding en houdt me net zolang vast totdat ik mijn balans heb gevonden.

Val ik daar nou naar beneden? Hallo! Ik wil meer wind! Maar daar blijkt geen peil op te trekken. Als een menselijke stuiterbal ga ik op en neer, braaf de houding aanhoudend die Sieger mij heeft aanbevolen. Benen wijd, armen wijd. Alsof je echt →

uit een vliegtuig bent gesprongen.

Met gebaren en grimassen op zijn gezicht probeert Sieger mij in rechte banen te leiden en te laten 'relaxen en genieten'. Maar zover ben ik nog niet. Iedere beweging die ik maak, wordt genadeloos beantwoord door de orkaan. De keren dat Sieger mij loslaat, tol ik als een doorgespoelde dode goudvis in een wc-pot in het rond.

KICK

De eerste flight is voorbij. Hoewel ik in het geweld nauwelijks nog heb kunnen genieten, word ik tijdens de rustpauze toch overvallen door een soort kick en de drang om nog een keer te gaan. Van hoogtevrees heb ik geen last, maar dat kan komen omdat ik door mijn onkunde ook nog niet heel erg hoog ben geweest.

De tweede poging gaat al een stuk beter. Sieger kan me vaker loslaten en één keer vlieg ik zelfs al rondjes draaiend tot grote hoogte.

Kennelijk ging dat onbewust, want als ik mijn stunt wil herhalen, maak ik juist kennis met het stalen net onder me. Dat klinkt vervelender dan het is, want niks doet pijn doordat de wind onder je ervoor zorgt dat je alleen heel zachtjes kunt vallen.

Langzaam begint het gevoel te komen dat ik in het rond kan kijken en zelfs kan lachen. Doe dat overigens niet met open mond, want dan krijg je het gevoel dat de tandarts met 490 blazertjes je mond aan het droogföhnen is. Mijn armen beginnen wel op te spelen. In mijn angst vlieg ik natuurlijk veel te krampachtig in het rond en armpje drukken met windkracht honderd, dat ga je niet winnen.

BUCKETLIST

Tijdens de derde poging begin ik echt te begrijpen waarom ook indoor skydiven bij velen op de bucketlist staat. De hele beleving is een avontuur, van het pak passen en het introductiefilmpje bekijken tot het skydiven zelf. De adrenaline giert door je lichaam. Het gloednieuwe centrum in Utrecht is dan ook in korte tijd razend populair geworden. Ook bij kinderen.

Een meisje van een jaar of acht staat mijn kunsten meewarig te aanschouwen en laat haar moeder weten dat ze er echt veel zin in heeft, maar zéker hoger gaat. Dat zal best, meisje. Maar ik ben toch trots op mezelf dat ik heb gevlogen. Want dat is wel gewoon wat je doet. Je vliegt!

Het gebouw van City Skidive in Utrecht bevindt zich langs de snelweg. Je kunt er iedere dag terecht. Voor drie sprongen (het minimumaantal) betaal je 65 euro. Vier sprongen kosten 85 euro, vijf sprongen 100 en zes 115 euro.

Meer informatie:
www.cityskydive.nl

KOPROLLEN

Tenslotte besluit Sieger eens te laten zien wat er allemaal mogelijk is met indoor skydiven. Hij springt achterwaarts de koker in en wordt als een raket 35 meter de lucht ingeschoten. Sierlijk laat hij zich langzaam naar beneden zakken, maakt wat koprollen en beweegt als een balletdanser door de harde wind. Zo kan het dus ook.

Vooralsnog maak ik me geen enkele illusie dat ik ooit ook als een vlinder door de orkaan fladder, maar ik kom terug! Dat is zeker. ■

AD

Extra feestelijk shoppen

Almere Centrum is met ruim 400 winkels een paradijs voor de shop-a-holic. Van grote warenhuizen tot kleine speciaalzaken, er is voor elk wat wils. In de feestmaand december maakt de Wintervillage het shoppen nóg gezelliger. Ook voor wie niet van winkelen houdt is er genoeg te doen. Vanuit Amsterdam, Het Gooi en Lelystad ben je er binnen 25 minuten.

BEELD: ROXANNE OVERDIJK MAARTEN FEENSTRA MA BELLA CAKERY

In de decembermaand is shoppen altijd extra feestelijk. Of je nu een bijzonder cadeautje zoekt of een nieuwe feestoutfit voor jezelf, in Almere Centrum heb je keuze genoeg.

Neem bijvoorbeeld een kijkje in het nieuwe warenhuis Hudson's Bay. Daar vind je ruim 10 duizend vierkante meter aan beauty, mode en lifestyle. Op het dakterras kun je bovendien genieten van een schitterend uitzicht over de stad.

KLEURADVIES

Wie niet bang is voor uitgesproken kleuren, moet eens bij de Catwalk Boutique binnenlopen. Met merken als King Louie, Raffaello Rossi en Slippely weet je zeker dat je de feestdagen niet als een grijze muis zult doorbrengen. Kom je er niet helemaal uit? Vraag dan een persoonlijk kleuradvies.

Of je nu op zoek bent naar de laatste trends, of juist naar tijdloze kledingstukken, voor al je *musthaves* kun je terecht bij Bucka Fashion en voor bijpassende accessoires ga je naar Reclaimed Jewels. Daar vind je stijlvolle vintage sieraden en een uitgebreide collectie nieuwe ringen, armbanden, kettingen en horloges. Of je nu houdt van glamourous, design, of stoer, hier vind je zeker je eigen stijl.

CUPCAKES EN TAARTJES

Trek gekregen? Maak van deze dag een klein feestje en kom je vergapen aan de prachtige taartjes en cupcakes van Ma Bella Cakery. Ga zitten, bestel een koffie en proef een van deze smakelijke zoetigheden. Ook lekker om mee naar huis te nemen. Je kunt er genieten van een high tea met vriendinnen of het hele gezin.

LIEVER GAMEN

Niet iedereen houdt van shoppen. Geen punt. In Almere Centrum zijn nog veel meer leuke dingen te doen. Daag je vader, broer of zus eens uit in de Game Box. In deze speelhal kun je tafelvoetbal of airhockey spelen. Wie is de snelste op de Motor GP? En gooit de meeste basketballen raak? Leef je uit met de levensgrote Pacman en vind uit wie het beste kan dansen.

VEILIGHEIDSMUSEUM

Alles wat je altijd al wilde weten over de politie, brandweer en ambulance, vind je in Veiligheidsmuseum Pit. Bekijk oude politieauto's, luister naar de ervaringen van politieagenten en ervaar eens hoe het is om een (digitale) brand te blussen en een moord op te lossen.

HOTSTONE MASSAGE

Aan het eind van een lange dag is het tijd om te relaxen. Kom tot rust bij Aveda Lifestyle Salon. Niet voor niets is deze uitgeroepen tot de beste luxe salon van Nederland. Bezoek de spa of kies voor een scrub- of hotstone massage. Laat daarna je haren en handen verzorgen en je bent helemaal klaar voor de feestdagen.

WINTERVILLAGE

Om echt in de feeststemming te komen, kun je tussen 15 december en 14 januari de gezellige Wintervillage bezoeken. Op de ijsbaan kun je schaatsen huren, meedoen aan een curling competitie, discoschaatsen of kijken naar kunstschaatsshows. Er zijn warme chocomelk, poffertjes en glühwein! Uitgebreid borrelen en eten kan natuurlijk ook.

GOED BEREIKBAAR

Bijna alle winkels in Almere Centrum zijn zeven dagen per week geopend. Vanuit Amsterdam, Het Gooi en Lelystad zijn ze binnen 25 minuten te bereiken. Stap uit op station Almere Centrum en je bent meteen midden in het centrum. Onder de winkels vind je meer dan genoeg parkeerplaatsen. ■

VOEL JE VIP

Shoppen en tegelijk besparen? Vraag dan direct de gratis Almere Centrum Klantenkaart aan. De feestdagen zijn tenslotte al duur genoeg. Profiteer meteen van exclusieve kortingen en andere voordeeltjes bij alle deelnemende winkels en restaurants. Voel je een VIP en ga naar almerecentrum.nl/klantenkaart

Out & About

Activiteiten in december

Rhythm of the Dance – The Christmas Show
Maandag 11 december om 20.15 uur. *www.kaf.nl/theater*

Stadswandeling by Night
Donderdag 14 en 28 december (vooraf aanmelden). *www.vvvalmere.nl*

Winter Village in Almere Centrum
Vrijdag 15 december t/m 14 januari. *www.wintervillagealmere.nl*

Schaatsen op het Schipperplein
De hele kerstvakantie. *www.almerecentrum.nl*

X-mas en lifestyle workshops
Zaterdag 16 december en zondag 17 december 2017 *www.almerecentrum.nl*

Extra koopavond Almere Centrum
Donderdag 21 en vrijdag 22 december. *www.almerecentrum.nl*

New York Gospel Singers
Vrijdag 22 december om 20.30 uur. *www.kaf.nl/theater*

Live muziek in kerstsfeer
Zaterdag 23 en zondag 24 december. *www.almerecentrum.nl*

Kidsactiviteiten op de Esplanade
Woensdag 27 t/m 30 december. *www.almerecentrum.nl*

Dummie de Mummie
(Kerstvakantietip)
Vrijdag 29 december om 14.00 uur. *www.kaf.nl/theater*

Kijk voor meer activiteiten op www.almerecentrum.nl/events

Powervrouw aan het roer

Debora Leeser is creatief directeur, ontwerpster, echtgenote en moeder en gaat overal vol voor. Succesvol zijn betekent voor haar niet alleen keihard werken, maar juist ook durven loslaten. Een gesprek met deze powervrouw over familiebedrijf Gassan, het (bijna) jubileum van haar eigen lijn Choices by DL en de combinatie met het moederschap.

Tekst: **Annemarie Moerman**

Klassenmoeder is ze, en ze staat als het even kan op het schoolplein om haar kleuter op te halen. “Het is voor mij belangrijk om veel met haar te zijn nu ze nog zo klein is. Zolang het kan, wil ik haar die aandacht geven. Als mijn vader het rustiger aan gaat doen of stopt, zal ik veel meer tijd in het bedrijf gaan steken. Nu werk ik drie dagen, en natuurlijk doe ik ook weleens iets tussendoor, maar ik ben geen moeder die thuis continu met haar werk bezig is.”

Ze kan goed loslaten, zegt ze. Dat heeft ze van haar vader, die Gassan Diamonds sinds 1983 runt. “We verzamelen de juiste mensen om ons heen en daardoor durven we veel uit handen te geven”, legt Debora uit. “Als mensen iets aan me voorleggen waar ze zelf eigenlijk het meeste verstand van hebben, zeg ik dat ook: vertrouw op jezelf, ik vertrouw ook op jou. Nee, zakelijk gezien ben ik niet snel in paniek.”

MODE

Dat Debora in het bedrijf van haar vader werkt, was zeker geen vanzelfsprekendheid. Ze ging eerst rechten studeren, maar switchte naar een opleiding aan het Amsterdam Fashion Institute. “Ik →

“Ik wist wat ik wilde, ik kende de markt, maar ik besloot geen gebruik te maken van de connecties van mijn familie

wilde de mode in en had een bijbaantje in de modezaak van mijn opa Leeser. Maar hij wilde stoppen en ik was nog net te jong, een jaar of negentien, om zijn zaak over te nemen, dus werd Leeser verkocht. Ik heb eerst nog bij een andere kledingwinkel gewerkt en daarna ging ik parttime in het bedrijf van mijn ouders aan de slag."

De behoefte om zelf iets met sieraden te doen, kwam toen ze een afstudeerproject moest bedenken. "Ik wilde iets heel cools doen, een eigen sieradenlijn opzetten en dat uitbouwen. Dat werd Choices by DL: juwelen met een magneetsysteem waardoor je steeds van kleursteen – en dus van stijl – kunt wisselen. Ik wist wat ik wilde, ik kende de markt, maar ik besloot geen gebruik te maken van de connecties van mijn familie."

De ultieme droom is natuurlijk een winkel op Fifth Avenue in New York. Een lange weg, maar het is haalbaar

STRIJDLUSTIG

Ze deed bewust alles zelf. Bewijsdrang, noemt ze dat achteraf. "Ik wilde laten zien dat ik het ook alleen kon. Ik stapte naar een bedrijf dat voor mij de tekening heeft gemaakt zoals ik wilde dat het eruit kwam te zien. Daarna liet ik het in staal gieten, wat me 150 euro kostte. Ik liet twee ringen bij een autospuiterij wit en zwart spuiten en dat waren mijn samples."

Trots presenteerde ze haar werk aan haar moeder. Die zei, zo vertelt Debora: 'Kind, stop ermee, dat valt toch steeds uit elkaar?!' Het maakte Debora misschien nog wel strijdlustiger. "Succes begint pas waar anderen stoppen, zeg ik altijd. Al heeft het opzetten van Choices me ook heel wat tranen gekost. Want natuurlijk viel er wel eens wat uit elkaar. Maar intussen hebben we een systeem ontwikkeld dat we wereldwijd hebben gepatenteerd. Dat systeem is zo goed: als je de steen goed vastklikt, kan er niet zomaar iets los gaan. Ik zeg niet dat er nooit iets fout gaat, maar daarom zitten we ook nooit stil. We blijven altijd kijken hoe we onszelf kunnen ontwikkelen."

En dat doet ze volgend jaar alweer tien jaar. Binnen Gassan, want het was weliswaar logisch om buiten het familiebedrijf af te studeren, maar het was net zo logisch om daarna het sieradenmerk wel uit te bouwen als onderdeel van het echte Amsterdamse bedrijf. Debora zit daar als CCO in de directie, samen met vader Benno, broer David en de CFO, die geen familie is. "Maar medewerkers voelen voor ons ook als familie, de meesten werken hier al zo lang", zegt Debora. Haar moeder doet de sales, haar man en schoonzus werken ook bij Gassan.

CREATIVITEIT

Met een team van twaalf mensen werkt ze aan Choices. "Het systeem zit zo goed in elkaar, nu draait het vooral om onze creativiteit. Dat is niet alleen inspelen op trends – okergeel en tijgerprint voor nu bijvoorbeeld – maar ook uitgaan van je eigen kracht. Er komt steeds iets nieuws bij. Maar wat goed verkoopt, blijft in de collectie. Het is heel leuk om te zien dat je iets dat je tien jaar geleden hebt verzonnen nu nog steeds draagt", vertelt ze, terwijl ze naar de diamanten ring om haar vinger wijst.

Twee keer per jaar verschijnt er een nieuwe collectie. "We hebben nu zo'n veertig juwelen en ook nog eens veertig verschillende →

GASSAN DIAMONDS

Debora's overgrootvader Samuel Gassan richtte in 1945 Gassan Diamonds op. De diamantair hield zich destijds voornamelijk bezig met het snijden van diamant en met de import en export van zowel ruwe als geslepen diamanten, edelstenen en juwelen. Zijn bedrijf werd groothandel en detaillist tegelijk. Tien jaar na de oprichting begon Gassan met rondleidingen aan toeristen die de juwelen wilden bewonderen en de diamantslijpers aan het werk wilden zien. De rondleidingen worden nog altijd gegeven, intussen in 26 verschillende talen. In 2013 trok het hoofdkantoor aan de Nieuwe Uilenburgerstraat in Amsterdam meer dan 400.000 mensen: een recordaantal bezoekers. Bij Gassan Diamonds kun je zelf een juweel samenstellen. Als een setting en slijpvorm zijn gekozen, kan het binnen 30 minuten klaar zijn.

Succes begint pas waar anderen stoppen, zeg ik altijd

stenen." Haar doelgroep is breed, zegt ze, en daardoor haar collectie ook. "Bij het ontwerp van sommige items blijf je heel dicht bij jezelf, maar er zijn ook juwelen die ik zelf niet zou dragen, terwijl ze heel goed bij iemand anders passen. Op het AMFI zijn ze vies van het woord commercie, maar dat heb ik niet. Je kunt wel roepen dat het vooral 'creabea' moet zijn, maar dan koopt niemand het."

FIFTH AVENUE

Ze heeft in de afgelopen tien jaar al heel wat mijlpalen gehad. Van de eerste kopers die al snel voor de deur stonden tot een groeiend aantal verkooppunten. "We zijn sinds vijf jaar een groothandel en sindsdien komen er steeds meer winkels bij die Choices by DL verkopen. Buiten Gassan gaan we richting de twintig verkooppunten. Maar het wordt binnen Gassan ook een steeds belangrijkere pijler."

Ze vervolgt: "Mijn ambitie is om Choices nog verder uit te bouwen, zodat het een wereldwijd bekend merk wordt. Eigen stores openen over de hele wereld. De ultieme droom is natuurlijk een winkel op Fifth Avenue in New York! Dat is een lange weg, ook omdat ik moet concurreren met historische merken, maar het is haalbaar. Verder wil ik in mijn functie bij Gassan groeien, zodat ik de rol die mijn vader altijd heeft vervuld zo goed mogelijk kan overnemen. Vooral het cijfermatige gedeelte wordt nog een uitdaging. Dat zie je natuurlijk vaker, dat mensen die creatief zijn cijfermatig minder sterk zijn. Maar met het juiste team komt ook dat goed." ■

Choices by DL is tijdens Masters of LXRY tot 11 december in de RAI Amsterdam te vinden.

▲ **Bracelet base Triangle 0808**
ROSE GOLD MET TIGER EYE STONE.

Earring base Ajour HC ►
ROSE GOLD MET GREEN AMETHYST HIPPIE CHIC.

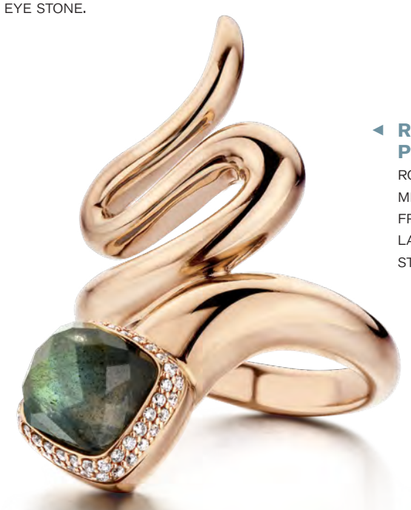

◄ **Ring base Python 0808**
ROSE GOLD MET DIAMOND FRAME 0808 EN LABRADOURITE STONE.

Ring base ►
HALF SET WHITE DIAMOND 1818 RG MET RUTILE QUARTZ STONE.

WINTERTRENDS

De trends in sieradenland gaan niet zo snel als in de mode, aldus Debora Leeser. "Je hebt er dus langer plezier van!" De opvallendste trends voor dit seizoen:

- Een statement juweel in plaats van een rijtje aan verschillende vingers.
- Megagroot is uit, sophisticated is in.
- Ringen dragen aan andere vingers dan de ringvinger.
- Okergeel is dé kleur.
- Minder witgoud, meer rosé- en geelgoud.
- Veel organische vormen, zoals dierlijke prints (slangen, tijgers).
- Veel andere diamanten dan wit, dus ook zwart en bruin.
- Mix and match: geel-, wit- en roségoud door elkaar.
- De tijgerprint.

Nieuw bij Choices zijn de Boho Leaf en Boho Flower die je op vijf verschillende manieren kunt dragen. Check voor meer info www.choicesbydl.nl

◄ **Earring base Boho Flower**
WHITE DIAMOND ROSE GOLD.

Ring base 1622 ►
ROSE GOLD PINK AGATE STONE.

▲ **Twin bracelet**
20 COLOR STONES VARIOUS ROSE GOLD.

◄ **Ring base**
HALF SET WHITE DIAMOND PINK AGATE STONE.

Ring base Core ▼
HALF SET BLACK DIAMONDS MET BLACK DIAMOND DOME.

◄ **Ring base Python**
EXCLUSIVE BLACK DIAMONDS 0709 WG MET MILKY AQUAMARINE STONE.

Ring base ►
HALF SET BLACK DIAMOND'S 1818 YELLOW GOLD MET ONYX STONE.

▲
Ring base Core
HALF SET BLACK DIAMOND'S MET TIGER EYE STONE.

▲
Ring base Core
HALF BLACK DIAMONDS MET BLACK DIAMOND FRAME EN BLACK DIAMOND DOME.

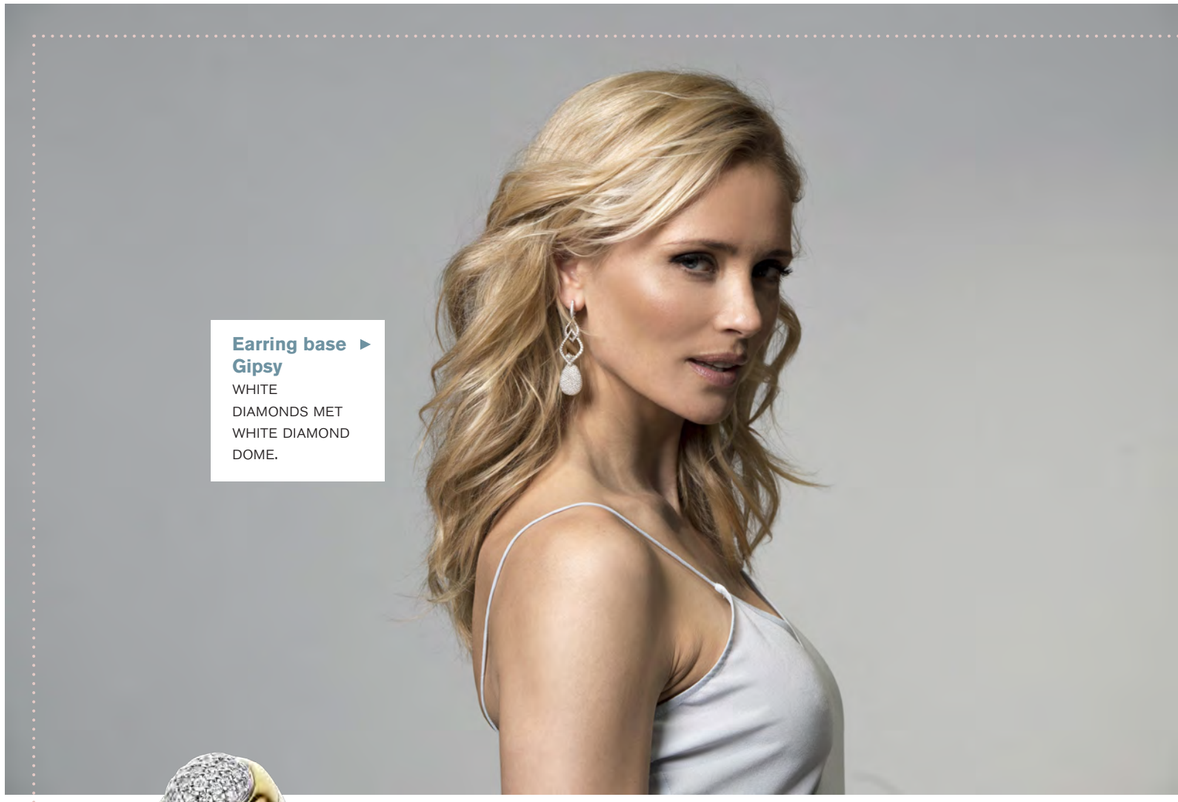

Earring base Gipsy ►
WHITE DIAMONDS MET WHITE DIAMOND DOME.

▲
Ring base Python
EXCLUSIVE WHITE DIAMONDS 0709 WHITE GOLD MET YELLOW GOLD FRAME.

▲
Bracelet base Oval 0709
WHITE GOLD MET PINK AGATE.

◄ **Twin bracelet**
20 COLORSTONE VARIOUS WHITE DIAMONDS WHITE GOLD.

PRIJZEN OP AANVRAAG
www.choicesbydl.com